

EYGA MÁLIÐ

Theodor Eli Dam Olsen
prestur

Gyltu pálmarnir

Sunnudagin er pálmasonudagur. Dagurin, tá Meistarín sjálvur valdi sær eitt ásin at riða á inn í tann Heilaga staðin. Dagurin tá, fólk fagnaðu honum við pálmagreinum.

Nakrar dagar seinni vendi fólkahýrurin. Pálmgreinarnar sveiggjaðu aðrar vegir, og tummlarnir, ið einaferð vendu upp, vendu niður.

Meiningar, hugburður og áskoðanir kunnu skifta. Tað er náttúran í fólkaræðinum. Men tað er eisini týðningarmikið fyri fólkaræðið, at vit hava nakrar mekanismur, ið minna okkum á, at tað ikki skal vera "gadens parlament", ið tekur allar avgerðirnar. Har krevjast upplýsing, hówsemi – og viðhvørt sakkunnleiki. Sigst, at tað ongantið hevur verið so nógv brúk fyri útbúnum fólki sum í okkara tíð.

Kortini verður tað eitt nú í hesum døgum kjakast um, um okkara prestar í fólkakirkjunum, skulu vera stinnir í latíni, sum meginparturin av trúarlæru kirkjunnar upprunaliga er skrivaður á? Tað er ongantið gott at lækka útbúgvingarkrøvini, og neyvan hevði nakar skotið upp, at strika frálæruna í anatomi hjá læknum ella kynstrið hjá skiparum og pilotum at lesa landkort.

Eitt upplýst fólkaræði eigur ikki at leyva yvir um, har garðurin er lægstur, men heldur at syrgja fyri, at upplýsing ikki er bara nakað, ið vit bara seta í samband við við okkara loftslampur í stovuni. Spurningar um okkara kjølfesti sum mentað tjóð við almennum dannili eiga ongantið at vera so ótrygg, at tey sveiggja sum pálmagreinar í vindinum. Eitt annað dømi um, hvussu vit kunnu vera mint á, at kjarnuvirðini í einum samfelag altíð eiga at vera, at eitt samfelag er gott, um tey veikastu hava tað gott. Ikki hvussu nógv tey vælbjargaðu fáa í lætta her og har.

Eftir at hin eyðmjúki Frans fyrsti, pávi, hevur tikið við, eru skemtitekningarnar longu farnar at floyma út á netið. Á tekningunum verður hann spurður, hví hann hevur ein metalkross, og ikki ein gullkross. Hví hann koyrir í bussi og ikki í limousinu? Og hví hann rindar sína hotellrokning sjálvur?

Og í somu tekningunum svarar hann undrandi, at hann helt, at undangongumaðurin var ein fátækur fiskimaður úr Galileu og ikki tann rómverski keisarin. Eyðmjúkleiki og tilvitan um okkara medmenniskju eru kanska við at koma aftur á dagsskránna, nú sjálvur pávin í Rom sendir slík signal.

Hoyrði frá einum vágbingi, at katolikkarnir eru glaðir fyri, at eingin tvórámaður bleiv pávi, tí so varð ein frystigoymsla uttan iva bygd framman fyri Pæturskirkjuni.

Men gamlar dygdir – tað at kenna sínar røtur og samstundis fjálga um sína samtíð – eiga ikki at vera sum pálmatrøini, ið gaman í kunnu vera vøkur og fagnandi, men sum frálíður kunnu vera sum sevlleggir, ið sveiggja higar og hagar í kaldliga vindinum. Dymbildagavikan nærkast, og vit leggja niður verðsligt sinni. Hetta eigur heldur ikki at vikast og sveiggja í várliga lotinum.

Gleðiligar páskir!

KJAK

Viðmerkingar og lesarabrøv til Sosialin skulu sendast til teldupostadressuna:
post@sosialurin.fo

Hættislig inn- og uppgongd

HERI MOHR

Tað er valla nakar almennur stovnur, ið hevur størri viðberafløtu enn TAKS. Alt Føroya fólk er onkursvegna bundið av og skrásett hjá TAKS. Í Havn heldur TAKS til á Smyrilsvegi 7. Øll, ið hava verið á Smyrilsvegi 7, vita, hvussu trupult og hættisligt tað er at fara

inn og út á hesum almenna stovni: Vit mugu ansa eftir ikki at detta um eina jarngátt undir úthurðini. Komin inn um ganga vit í einari hálvmyrkari korridor við múrsteinsgólvi, áðrenn vit koma til eina vinkultrappu eisini úr steini. Trappan endar í einari forhøll (vestibulu) við nøkr-

um hurðum, ein av teimum gongur inn til sjálvan stovnin. Hon (trappan) hevur træverju á báðum síðum óivað ætlað fólkið at styðja seg til. Trupulleikin er bara tann, at træverjurnar – breið brettir upp og niður – kunnu als ikki nýtast til tað ætlaða endamálið. Verjan er ikki gelendari í vanligum týðningi. Tá ið ørindini inni á stovninum eru liðug – útgongdin er tann sama sum innngongdin – kemur tað, sum er verri enn alt: eingin av teimum mongu trapputrinunum eru frámerkt, trinini renna út í eitt, og sum sagt eingin gelendari at halda seg í. Gud náði tann, ið traðkar skeivt, missur fótafestið og boltar í steintrappuni. Hon er ein deyðsfella.

Undir verandi umstøðum eiga eldri fólk og serliga tey, ið eru tung upp á sporið, at geva hesum gætur, tá ið tey hava ørindi á TAKS, Smyrilsvegur 7. Tað er tó ikki neyðugt at ávara tey avlamnu, tí hesi sleppa als ikki á stovnin – uttan at verða borin inn og út. Fyri nøkrum døgum síðani var ein av teimum dámliku damunum, ið starvast á stovninum, so fitt at geva honum, ið skrivur hesi fáu orð, eina hjálpanði hond á trappuni á veg niður og út. Takk fyri tað. At umhvørvið – gólv, korridor, trappa, veggir, vestibula – er klivakent kalt og sálarleyst, er ein heilt onnur søga.

Landið missir ongar pengar

ÓLI MIKKELSEN
lækni

Landið missir øgilig virði. Hetta er grundgevingin fyri, at allar Føroyar eru øst- ar upp at spruttkóka um eitt sera løgið lógaruppskot. Fiskavirki var bygt á Tvøroyri seinasta summer. Virkið hevur stóra framleiðsluorku, og nú er ætlanin at byggja stóra frystigoymslu afturat, og tað skal gerast í bráskundi. Løgfrøðingar hava víst á, at lógin skal hjálpa einum

– tvørturímóti. Í Vági standa tvær frystigoymslur klárar. Gamaní kemur eyka flutningskostnaður uppi; men málið hevur ikki bráskund. Landið missir einki um hóvliga verður farið fram. Feilurin er, at málið varð skundað ígjøgnum, uttan at byggiloyvi var í ordan. – Tingið skal nú gera lógarbrot lógligt. Løgfrøðingar hava víst á, at lógin skal hjálpa einum

ávísing virki úr íkomnari støðu, og at rættartrygdin hjá borgaranum verður skerd ógvusliga. Slík lóg verður í Danmark mett grundlógarbrot og hevði verið avtikin. Seinasta fríggjadag kom málið í tingið. Løgmaður grundgav nú við arbeidsplassum á Tvøroyri. At øgilig virði fóru fyri skeyti vóru dottin burtur. Hann helt fast við, at lógin hevði einki við rættartrygd at gera. Við 21 atkvøðum fyri var lógaruppskotið gjørt til lóg. Málið hevur framvegis ongan bráskund, men nú ljóðar, at Tvøroyrar Býráð í skundi skal broyta byggisamtiktina, so økið verður ídn- aðarøki. – Har mátti onkur bremsa verið á. Gamla, prýðiliga og søgu- ríka handilsøkið er beint

oman fyri virkið. Har er ynski sett fram um rúmari friðing av økinum. Virðiligasta loysnin má vera at flyta virkið á eitt rúmligari og betri hóskaði stað heldur enn at kroysta meir og meir frammanfyri søguliga gamla handilsøkið. Býráðið á Tvøroyri kann bøta um umdømið við at koma við eini virðiligari loysn. Tað skal sterkari lútur at vaska skommina av lógmanni, landsstýri og tingfólkunum sum uttan haldgóða grundgeving hava viðtikið eina lóg, sum skerjir rættartrygdina ógvusliga, og í síðsta enda má roknast at vera ólóglig.